

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VIII. De falsatione moneræ & aliis modis, quibus crimen falsi in aliis rebus committitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

dantur. Si verò non falsarunt literas Apostolicas, falsis tamen scienter utantur, si Clerici sint, non quidem ipso facto suis beneficiis excidant, per sententiam tamen Iudicis his privandi sint, uti & si penes se literas tales falsas detineant, ac eas intra viginti dies non laceant, vel restituant. Videatur etiam Bulla Cœnz Domini contra hos falsarios literarum Apostolicarum.

§. VI.

An in dubio præsumendum sit, falsitatem esse commissam in literis impetratis à Sede Apostolica?

Sin rēscriptis impetratis de simplici iustitia alicui administranda, reperitur falsitas, non debet præsumi de falsitate commissâ ab ipso impetrante, *c. Accedens s. h. t. junct. Gloss. in casu*, cum tales literæ non tantùm facillè possint obtineri, sed nec magni sint præjudicij. In literis gratiæ verò impetratis, si reperitur falsitas, attendenda est qualitas personæ impetrantis, & gratiæ quantitas, an magna sit, nec ne; & secundùm has circumstantias de falsatione præsumendum.

§. VII.

De falsitate, quæ committuntur in aliis instrumentis, seu literis, & de pœnis falsantium sigillum Principis.

Notandum crimen falsi committere, & ut falsarium puniendum, si falsum instrumentum conficiat; vel appo-

nat aliquid in instrumento, quod verum non est; vel omittat solemnitates requisitas; aut super re illicita instrumentum conficiat, &c. si testamentum, iudicium, aliudve instrumentum, seu literas, publicas, aut privatas, ad alios spectantes, immutavit, laceravit, contulit, delevit, vel dolose abiecit, aut suppressit, ne eorum veritas innotescere possit, aut, si se vel alium suæ potestati subiectum, heredem, vel legatarium, in alterius testamento oblitit; vel si alienum chirographum interceptus fuit, rationes, aut instrumenta rasure falsaverit, vel signa innotescere ex jure Civilis habetur, *et c. Canon. 33 de offic. Iud. deleg. ubi pariter ordinaria puniendus dicitur, qui dolose literas alterius, cum damno hujus & injuria aperuit, aut testamentum contulit.*

Qui vero sigillum Principis falsè Clericus sit, deponendus est, et verbum & signum illi aliquod, sine charta imprimendus, quo discernatur, ut dicitur (nescio tamen an hæc pœna hodie sit usita) & in exilium ejiciatur. *c. de mendaciam s. h. t.*

§. VIII.

De falsatione monete, & de illis modis, quibus crimen falsi in auro committuntur.

De variis modis, quibus falsitas in moneta, & quæ pœna in crimine falsitatis statutæ sint, melius petrius de jure civili, quàm ex jure Canonico, de hac materia aut parùm agunt, nisi nonica, aut antiquata jam sint, aut ad certum

certum regnum sint restituta, videatur *Extravag. Prodiens Ioan. 22. h. 1. & Respondent uni. inter communes h. 1. De modis autem aliis, quibus in diversis rebus crimen falsi committitur, quamvis*

non semper pœnâ falsariorum tales puniantur, videatur *Molin. Tract. 2. d. 701. vel Farina in praxi criminali q. 150.*

T I T V L V S XXI.

DE SORTILEGIIS.

§. I.

An & quibus casibus sint licita sortilegia, vel illicita?

Sortilegia sive sortes dicuntur, cum aliquid eo fine agitur, ut ex eius eventu considerato aliquid fiat, aut occultum innotescat, & hinc triplices sunt sortes tales. Divinatoriæ, quæ adhibentur, ad futurum, vel occultum cognoscendum, quod naturaliter sciri non potest: Consultoriæ, quibus divina voluntas circa rem aliquam inquiritur: & divisoriæ, per quas queritur, quid cuiusvis tribuendum sit. Divinatoriis sortibus non licet uti, cum in illis multæ lateant superstitiones, & ad talia occulta, vel futura cognoscenda sunt medium inproportionatum, prout patet ex pluribus iuribus, *causa 26. q. 5. & ex cap. in tabulis 1. h. 1. consultoriæ* verò sortes per se quidem, quando gravis urget necessitas, licitæ sunt, regulariter tamen, & ordinatiè adhibendæ non sunt (& hinc sub excommunicatio-

ne prohibentur *in casu. sortes cons. 26. q. 5.* cum ad specialem, & extraordinariâ Dei providentiam non sit necessitas recurrendi, ita ut ad tentationem potius illicitam prohibitam recursus talis revocetur. Divisoriæ denique sortes secundum se quidem etiam licitæ sunt, & in multis casibus à jure civili adhiberi iubentur, semper tamen cavendum, ne illicitæ quædam, & superstitionis circumstantiæ, cum aliqua sacrarum rerum irreverentia admisceantur, quæ sortes etiam tales illicitas faciunt.

§. II.

An sit licitus usus sortium in electionibus ad prælaturas & alia beneficia Ecclesiastica?

Respondetur negativè, prout constat *ex cap. Ecclesia 3. h. 1. ex quo cap. habetur*, quod generaliter prohibitus sit, sortium usus in electionibus ad officia, vel administrationes Ecclesiasticas, ita ut nec compromissarii ad eligendum, possint sorte constitui, ut ne scilicet

Hhh hh 2

lice